

некомерційними організаціями, науковими інститутами та вищими начальними закладам з метою спільної роботи в сфері інноваційних розробок.

Всі ці програми розробляються та впроваджуються Українською інноваційною компанією.

2. Навчальні та консультаційні послуги – надаються за підтримки торгово-промислових палат країни та Української інноваційної компанії через систему спеціалізованих центрів підготовки висококваліфікованих спеціалістів в сфері інноватики та управління.

3. Фінансові та кредитні кошти – надаються на пільгових умовах

4. Міжнародні гранти.

Таким чином, запропонований механізм дозволить сформувати дієву та ефективну інноваційну інфраструктуру в Україні, яка дозволить активно розвивати інноваційну діяльність вітчизняних підприємств та підвищити їх потенціал для виходу на міжнародні ринки.

П.Г. Ільчук, І.І. Савченко
Національний університет “Львівська політехніка”

ДИВЕРСИФІКАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК ЗАПОРУКА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ВІТЧИЗНЯНИХ СУБ’ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

© Савченко І.І., Ільчук П.Г., 2011

З переходом України до ринкових умов господарювання істотно зросла кількість суб’єктів господарювання, діяльність яких характеризується високим рівнем конкурентної боротьби. У таких умовах, кожен із них усіма можливими способами (часто незаконними) намагається перевершити дії найзагрозливіших для діяльності конкурентів, збільшити кількість споживачів продукції (послуг) власного виробництва і, тим самим, зміцнити свої позиції на ринку.

Сьогодні, проблема забезпечення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках набуває особливої актуальності, що пов’язано по-перше, із відкритістю національної економіки, а по-друге, із посиленням міжнародної конкуренції та приєднанням України до Світової організації торгівлі.

У порівнянні із суб’єктами господарювання високорозвинутих країн світу, діяльність вітчизняних товаровиробників є незадовільною, а їх продукція не відповідає світовим стандартам якості та конкурентоспроможності. Тому, у найближчій перспективі розробка дієвих заходів підвищення конкурентоспроможності повинна стати одним із основних напрямів діяльності вітчизняних підприємств, адже дозволить не лише підняти рівень їх конкурентних переваг, але й економіки країни в цілому.

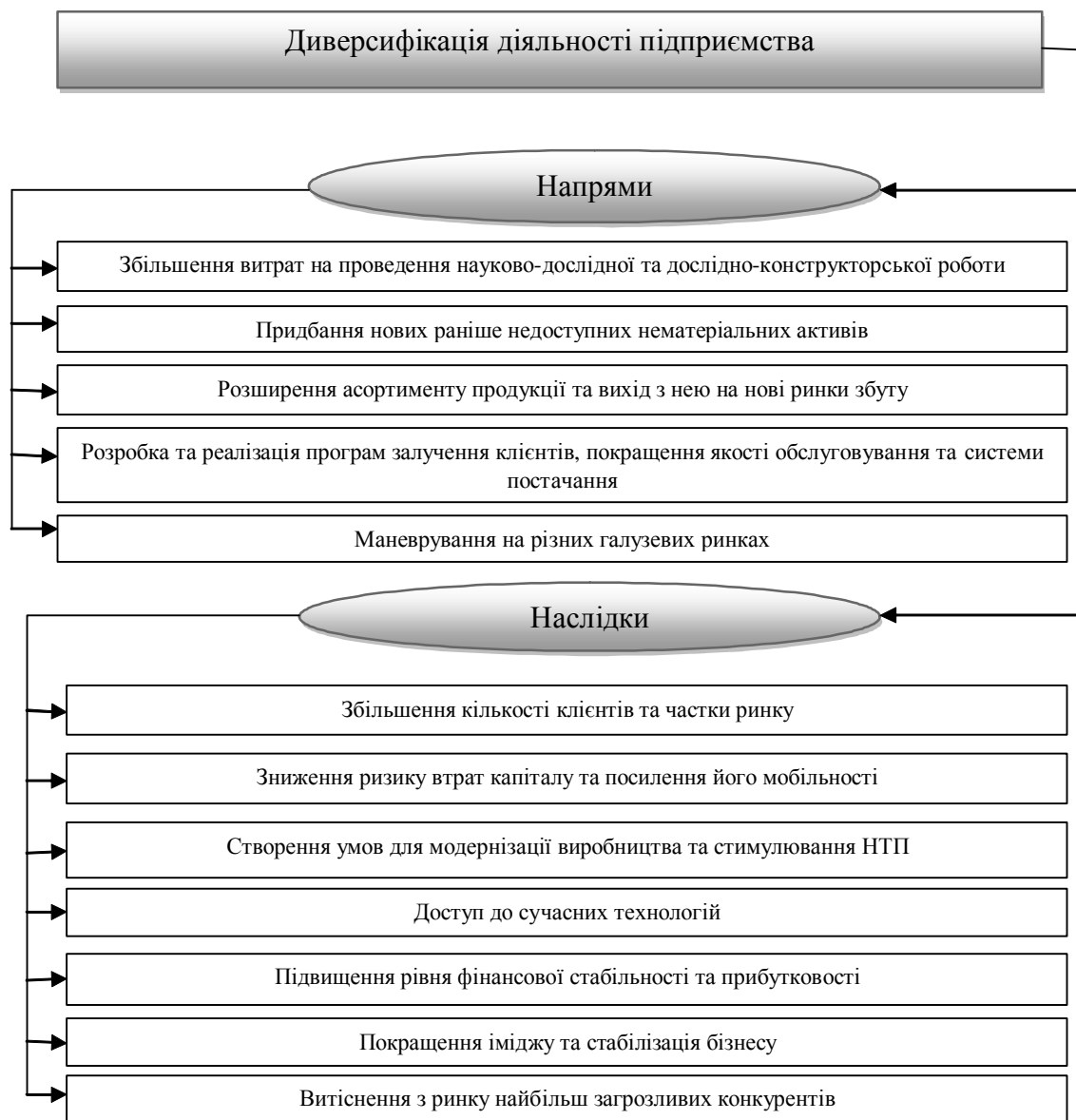
На сьогоднішній день, проблемі підвищення рівня конкурентоспроможності підприємств присвячено чимало праць як вітчизняних так і зарубіжних дослідників, серед яких В. Галушко, В. Савчук, Г. Килимко, В. Ковальчук, М. Жуковський, А. Жамойда, Ю. Гарачук, Й. Завадський та багато інших. Проте, незважаючи на значний інтерес науковців до цієї проблеми, багато питань пов’язаних із її вирішенням є опрацьованими не повністю та потребують подальших досліджень. Особливого значення набуває визначення способів підвищення конкурентоспроможності вітчизняних товаровиробників та збереження її на належному рівні.

На наш погляд, одним із способів забезпечення і збереження підприємствами конкурентних переваг є диверсифікація його діяльності. Під диверсифікацією слід розуміти розширення напрямів діяльності підприємства з метою покращання його фінансових результатів та зниження рівня ризиків від основної діяльності.

Однією з переваг диверсифікованої діяльності є те, що вона надає змогу підприємству поєднувати безпосередній тиск зовнішнього середовища і гнучкість у конкурентній боротьбі, а також створює перешкоди для появи нових економічно сильніших конкурентів. Іншою, не менш важливою особливістю диверсифікованих підприємств є можливість переливання капіталу у найбільш розвинуті галузі економіки [6].

Перелік заходів політики диверсифікації, які дозволять вітчизняним підприємствам істотно підвищити та утримати належний рівень конкурентних переваг, а також наслідки від їх можливого впровадження наведені на рисунку.

Проведення запропонованих напрямів диверсифікації, як напряму забезпечення та збереження конкурентних переваг, надасть можливість вітчизняному товаровиробнику значно покращити показники своєї діяльності та істотно зміцнити позиції як на вітчизняному, так і на зарубіжних ринках.

Заходи та наслідки політики диверсифікації (розроблено автором на основі аналізу джерел [1-6])

1. Вейлінгтон Дж. Конкурентоспроможність транснаціональних корпорацій: Монографія / Вейлінгтон Дж.- К.: Бліц-Інформ, 2004. – 456 с. 2. Гарачук Ю. Підвищення ефективності

діяльності підприємства за рахунок управління конкурентоспроможністю / Ю. Гарачук // *Актуальні проблеми економіки.* - 2008. - №2. - С. 60-65; 3. Жамойда А. Концепція конкурентоспособності підприємства / А. Жамойда // *Економіка промисловості.* – 2008. - №1. - С. 59-66; 4. Жуковський М. Трудові ресурси як складова конкурентоспроможності підприємства / М. Жуковський // *Актуальні проблеми економіки.* - 2007. - №2. - С. 54-59; 5. Петрович Й. М. *Економіка підприємства: Підручник / за загальною редакцією Й.М. Петровича.* – Львів: Магнолія плюс, видавець В. М. Піча., 2004. - 680 с.; 6. Цогла О. *Формування конкурентних переваг підприємства шляхом диверсифікації діяльності / О. Цогла // Актуальні проблеми економіки.* - 2006. - №4. - с. 104-109.

Н.Л. Калиновська, О.Ю. Григор'єв
Національний університет “Львівська політехніка”

РИЗИКИ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

© Калиновська Н.Л., Григор'єв О.Ю., 2011

Одним з основних чинників, що стримують інноваційну активність підприємств, нарівні з браком фінансових ресурсів, слабкою результативністю механізмів державної підтримки, погано розвиненою законодавчою базою – є високий ризик. Інноваційна діяльність, порівняно з іншими видами діяльності, більшою мірою пов'язана з ризиком, оскільки повна гарантія позитивного результату практично відсутня. У результаті інноваційні проекти більш залежні від чинників невизначеності, які і є причиною виникнення ризиків.

Інноваційний ризик – це ймовірність втрат, що виникають при вкладенні підприємницькою фірмою засобів у виробництво нових товарів (послуг), які, можливо, не знайдуть очікуваного попиту на ринку.

Можна виділити кілька видів інноваційних ризиків, найбільш характерних для сучасних умов:

- ризики помилкового вибору інноваційних проектів. Причинами виникнення даного виду ризиків може служити недостатньо обґрунтований вибір пріоритетів економічної й ринкової стратегії підприємства. Можуть бути помилково оцінені перспективи положення підприємства на ринку, його фінансова стійкість. Крім того, найчастіше автор інноваційного проекту переоцінює його значимість для споживача – у цьому випадку причиною виникнення ризику служить помилкова оцінка ринку споживання;

- ризик незабезпечення інноваційного проекту достатнім рівнем фінансування. Містить у собі ризик недоодержання коштів для розробки проекту і ризик неправильного вибору джерел фінансування (неможливість здійснення проекту за рахунок власних коштів, відсутність доступних джерел позикових засобів й ін.);

- ризик невиконання господарських договорів. Так само може бути декількох видів: ризик відмови партнера від укладання договору після проведення переговорів (у випадку різкої зміни економічної кон'юнктури), ризик укладання договорів на не дуже вигідних умовах, ризик укладання договорів з неплатоспроможними партнерами, ризик невиконання партнерами договірних зобов'язань у строк (переважно залежить від ризиків коливань економічної кон'юнктури);

- маркетингові ризики поточного постачання й збуту. Ця група досить велика. У більшості випадків визначається недостатнім рівнем професіоналізму маркетингових служб підприємства, або взагалі відсутністю таких;